

UN NOU „FIGARO” PE SCENA LIRICĂ ROMÂNEASCĂ

(Costin Popa – 11 aprilie 2006)

OPERA COMICĂ pentru COPII nu se dezmințe în a rezerva surprize fidelilor ei spectatori de toate vârstele. După o prelungă așteptare, socotită de la începutul actualei stagiuni, seria premierelor a explodat la debutul primăverii cu un titlu rar cântat chiar pe scenele internaționale, **Bărbierul din Sevilla** de Giovanni Paisiello. Antecesor al binecunoscutei opere rossiniene cu același nume, de care îl leagă sursa inspiratoare-nemuritoare a comediei a lui Beaumarchais, opusul lui Paisiello, subintitulat **Inutila precauțiune**, a ținut cu mare succes afișul sfârșitului de veac XVIII, al primelor decade de veac XIX. Scenariul buf, muzica incitantă au cucerit pe rând auditoriul din Sankt Petersburg (unde a avut loc premiera din 1782, compozitorul însuși având, între 1778 și 1783, funcția de capelmaestru la curtea imperială rusă), pe cel din vestul european. Oare căderea Bărbierului rossinian la prima audiție absolută din 1816 nu s-a datorat și uriașei popularități dobândite de lucrarea omonimă a lui Paisiello?

Dar lucrurile s-au așezat în timp și genialitatea maestrului de la Pesaro i-a adus lui Figaro locul binemeritat, prin inventivitate melodică și scânteiere comică, transpunând impecabil pe portativ seva venită dinspre capodopera lui Beaumarchais. Nu înseamnă că Bărbierul din Sevilla de Paisiello nu este lipsită de virtuți, de muzică plăcută și captivantă, de recitative pline de vervă. Spectacolul OPEREI COMICE pentru COPII a dovedit-o cu prisosință, demersul teatrului liric bucureștean căpătând valoare de restituire. De altfel, nu este pentru prima oară când compania readuce în atenție opusuri condamnate uitării: Farmacistul de Haydn, Livietta și pungașul de Pergolesi sau chiar Pimpinone de Telemann. Și acum, dimensiunea lucrării a fost redusă, partitura comprimată, titlul simplificat la apelativul eroului principal, Figaro – inițiative obișnuite la producțiile destinate celor mici -, iar adaptarea, datorată dirijorului Ciprian Teodorașcu, a fost făcută inteligent, fluent, reușind să concentreze pe parcursul a 60 de minute chintesența comicului și a frumoaselor arii, duete, cvartete. O paranteză: la OPERA COMICĂ, micuții și cei de medie vârstă se află, am mai spus-o, în plin proces educațional – este unul din declaratele și atinsele țeluri ale teatrului. Iată motivul pentru care adaptările sunt în general făcute cu acest gând, alternând cât mai armonios recitativul sau proza cu muzica, gagul cu jocul actoricesc „serios”. Melodia este picurată deseori drămuț, cu grijă, așa încât receptivitatea, asimilarea să fie maxime. De data aceasta, densitatea paginilor sonore din ultimele două acte a fost atât de intensă încât micii spectatori au fost realmente inundați de muzică. Rezultate spectaculoase! Nici un foșnet, nici o șoaptă, cei din sală au ascultat fascinați, au aplaudat frenetic la final. Aș afirma, forțând termenul, că a fost chiar un experiment, care s-a văzut încununat de succes. Este cert că micii spectatori au plecat acasă cu spiritul îmbogățit, pătrunși de sonori. Vor reveni cu siguranță la Sala Mică a Palatului Național al Copiilor și, poate, cât de curând, se vor apropia de Opera de pe Splai. Iată o realizare cu care teatrul liric al primei vârste se poate mândri.

Echipa solistică, pentru că în mod sigur avem de-a face cu o echipă în adevăratul sens al cuvântului, a fost alcătuită din diafana soprană Cristina Eremia (Rosina), subtilul tenor Valentin Racoveanu (Almaviva), excelentul comediant și vocalist care este baritonul Vicențiu Țăranu (Don Basilio), dintr-un specialist al personajelor de compoziție – basul Ion Dimieru (Don Bartolo) și din noul venit la OPERA COMICĂ, tenorul Mihai Lazăr (foarte bun în rolul titular), alături de care îl numesc pe basul Horia Sandu, și el debutant al trupei în episodicele roluri al lui Giovannetto, alias...

Somnorilă – pentru hazul copiilor. (Atenție! Horia Sandu este un interpret de un umor cu totul special, grav – ridicol, absurd – caricatural, bizar – parodic, un filon comic care se cere exploatat cu pricepere. Mi l-am imaginat întotdeauna, printre altele, ca un ideal Ochs în Cavalerul rozelor straussian.) Așadar aici, în opera lui Paisiello, toți interpreții sunt tineri, cu voci proaspete, admirabil potrivite țesăturilor vocale, toți joacă pasionat, alert, expresiv. Sunt pregătiți muzical de organista Mădălina Florescu și, bineînțeles, de dirijorul Ciprian Teodorașcu care, în spectacol, conduce Ansamblul Serioso. Cu asemenea puteri reunite, Figaro nu poate decât să izbândească. L-au servit și montarea adecvată a lui Traian Savinescu, și decorurile, costumele ca întotdeauna vii, încântător colorate ale maestrei Viorica Petrovici, unul din marile nume ale scenografiei românești actuale, artistă a cărei personalitate nu rămâne niciodată în umbra regizorilor, ci se afirmă pregnant, cu semnătură de forță și autoritate profesională.

Figaro de Paisiello, încă o premieră de succes în beneficiul celor mici! Toți așteaptă cu frenezie următoarea nouă producție, baletul Pygmalion, în acest bogat final de stagiune al OPEREI COMICE pentru COPII.